

**Bouwsteennota Natuur en Bos
ten behoeve van het afbakeningsproces van het buitengebied
'Veldgebied Brugge-Meetjesland'**

door

Griet Ameeuw

Lode De Beck

Met de medewerking van: Kris Decler, Hilde Naesens, Wim Pauwels, Thomas Defoort (Aminal Afdeling Natuur) en Theo Vitse en Filip Lievens (Aminal Afdeling Bos en Groen)

Nummer : Advies IN.A.2004.113
Uw kenmerk: Memo dd. 6/02/2004
Datum : 11 augustus 2004 (aangepast op 29/10/2004)
Vragen naar : *Griet Ameeuw, 02/558.18.15, griet.ameeuw@instnat.be*
Geadresseerde : Christophe Vandervoort, Kobe boussauw, Sofie Custers (Afdeling Ruimtelijke Planning); Bert Berla (Vlaamse Landmaatschappij)
Aantal bladzijden : 15

Betreft: Sectorale input voor het opstellen van startnota's met elementen van Vlaams belang voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur.

1.	Beleidsdoelstellingen	2
1.1.	De ecologische opwaardering van rivier- en beekvalleien.....	2
1.2.	Het reliëf van cuesta's als ruggengraat voor de uitbouw van een continuüm van natuurwaarden	3
1.3.	Een natuurgericht waterbeheer en meer ruimte voor water.....	3
1.4.	Versterken van de historische bos- en heidegebieden.....	3
1.5.	Ontwikkeling van duurzame multifunctionele bossen.....	4
1.6.	Bos-, park- en groenstructuren ter ondersteuning van de stedelijkheid	4
1.7.	Behoud en versterken van bestaande (kasteel)parken.....	4

1.8.	Laaggelegen graslandcomplexen ecologisch opwaarderen.....	4
1.9.	Handhaven van ecologische gradiënten in polder-zandstreekovergang.....	5
1.10.	De dekzandruggen en aansluitende laagten als drager van natuurwaarden.....	5
1.11.	Behoud en ecologische opwaardering van typische landschapsecologische structuren en processen in het krekengebied	5
1.12.	Valoriseren van lijnvormige en vlakvormige landschapselementen als ecologische verbindingen of als stapsteen.....	5
1.13.	Waarborgen van de biologische diversiteit door ruimte en kwaliteit te bieden aan habitats en leefgebieden van internationale en Vlaamse aandachtsoorten van het natuurbeleid	6
1.14.	Het structuurrijke landschap als drager van natuurgerichte recreatie	6
1.15.	Het duurzaam waarborgen van een goed gebufferde natuurlijke structuur.....	6
2.	Ruimtelijke concepten	7
2.1.	Uitbouw van natuurwaarden in de beekvalleien	7
2.2.	Behoud, versterking en verbinding van historische bos-, heide en parkstructuren	7
2.3.	Een aantal grotere complexen van ecologisch zeer waardevol bos en heide maximaal beschermen, in stand houden en verder ontwikkelen, omwille van de hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis	8
2.4.	Behoud en versterken van de ecologisch waardevolle aaneengesloten graslanden in het open agrarische landschap	9
2.5.	Een aantal aaneengesloten complexen van ecologisch zeer waardevolle graslanden maximaal beschermen en in stand houden, omwille van hun hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis	9
2.6.	Ecologische gradiënten op de overgang kustpolders-zandstreek vrijwaren.....	10
2.7.	Behoud en versterken van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, soortenrijk grasland en bosontwikkeling	10
2.8.	Behoud en herstel van kreken, graslanden en dijken in het Meetjeslands Krekengebied.....	11
2.9.	Behoud en versterken van randstedelijk groengebied	11
2.10.	Behoud en versterken van bestaande (kasteel)parken.....	12
2.11.	De opwaardering van de natuurfunctie van open waters.....	12
2.12.	Behoud van open ruimte corridors	12
2.13.	Het duurzaam waarborgen van een goed gebufferde natuurlijke structuur.....	13
3.	Structuurschets	14

1. Beleidsdoelstellingen

1.1. De ecologische opwaardering van rivier- en beekvalleien

De beek- en riviervalleien worden over hun totaliteit ecologisch opgewaardeerd, met een gedifferentieerde uitwerking op gebiedsniveau. Deze differentiatie gebeurt ondermeer op basis van de huidige natuurwaarden en natuurpotenties (grasland-, bos- en moerasvegetaties), het huidige grondgebruik (akker, grasland) en het gevoerde (water)beheer. Gradiëntsituaties (oa bodemtypes, vochttrappen) worden – waar mogelijk – structureel versterkt.

Desgevallend kan het accent gelegd worden op de natuurfunctie over de volledige breedte van de vallei, van de alluviale bodems tot en met de drogere valleiflanken. Spontane vorming van rivier- of beekbegeleidend bos en struweel en ontwikkeling van soortenrijke grasland- en moerasvegetaties behoren hier tot de doelstelling. Randvoorwaarde hierbij is een goede waterkwaliteit van zowel grond- als oppervlaktewater en de versterking van de invloed van stuw-, bron-, kwel- en/of grondwater.

Wanneer gestreefd wordt naar duurzaam landbouwgebruik van de valleien moet het graslandgebruik en de natuurlijke dynamiek en kombergingsvermogen van het watersysteem gerespecteerd worden. Er dient een ruimtelijke buffering te gebeuren tegen negatieve randinvloeden, door het inrichten van voldoende brede bufferstroken (extensief grasland, moeras- of bosstroken)

1.2. Het reliëf van cuesta's als ruggengraat voor de uitbouw van een continuüm van natuurwaarden.

Kenmerkend in het gebied zijn de cuesta's en kleinere dekzandruggebieden, die specifieke gradiënten in bodem, vocht, expositie en voedselrijkdom met zich meebrengen. Deze gradiënten geven aanleiding tot bron- en kwelniveau's, die in de stroomafwaarts gelegen gebieden en kleinschalige beekdallandschappen opnieuw de aanzet moeten vormen tot diverse natuurtypen zoals natte heide, hagveenmoerassen en broekbossen. Op deze dekzandruggen zijn de kansen voor natuurontwikkeling groot, in het bijzonder voor waardevolle habitats zoals heide en schraalgrasland. Daarbij worden er in de voor de natuur belangrijke infiltratiegebieden maatregelen genomen inzake de kwaliteit en de kwantiteit van het elders uittredende kweel- en stuwwater. Ook de gradiëntsituaties in de depressies tussen de cuesta's in, moeten – waar mogelijk – ecologisch structureel versterkt worden.

1.3. Een natuurgericht waterbeheer en meer ruimte voor water

Het behoud en herstel van de natuurlijke hydrologie of een waterbeheer met meer natuurlijke peilschommelingen (winter hoog, zomer laag) is een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en herstel van natuurwaarden. In de rivier- of beekvalleien, de graslanden van de overgangsgebieden polders-zandstreek en het Krekengebied staat daarbij de versterking van de invloed van stuw-, kweel- en/of grondwater voorop.

Dit kan door het behoud en herstel van natuurlijke overstromingsgebieden, waarin periodieke of langdurige overstromingen mogelijk zijn, met een maximale inschakeling van de gehele vallei (kombergingsfunctie). De inrichting van ecologische oeverstroken, de relatie tussen waterloop en haar vallei, ruimte voor een vrije dynamiek (meandering, erosie- en sedimentatieprocessen), gave structuurkenmerken en een goede waterkwaliteit staan daarbij voorop. Migratieknelpunten voor diverse (watergebonden) organismen moeten opgelost worden, ondermeer bij de doortocht van de waterlopen doorheen steden en dorpen.

1.4. Versterken van de historische bos- en heidegebieden

De bestaande bos- en heidegebieden worden maximaal behouden en waar mogelijk ecologisch opgewaardeerd, uitgebreid en verbonden tot meer samenhangende complexen. Bij bosuitbreiding wordt bij voorkeur vertrokken vanuit oud-boskernen, enerzijds omdat deze bronpopulaties bevatten voor mogelijke herkolonisatie en anderzijds om deze te bufferen tegen negatieve randinvloeden. De nadruk ligt dus op het herstel van de ecologische samenhang van de bosstructuur. Het aanwezige reliëf en gradiëntsituaties worden ecologisch structureel versterkt. Speciale aandacht gaat naar het behoud en herstel van bron- en kweelgebieden en bekenstelsels. Lokaal wordt gestreefd naar het herstel van het voor de streek typische 'wastine-landschap', d.i. een mozaïek van diverse natuurlijke bostypen, struwelen, ruigtes, (Atlantische) heide, heischrale graslanden, vennen en mesotrofe veldvijvers. Waar wenselijk wordt het historische drevenlandschap meer benadrukt en versterkt. Zachte natuurgerichte recreatie wordt zo ingepast dat de verstoring binnen de draagkracht van het gebied blijft.

1.5. Ontwikkeling van duurzame multifunctionele bossen

De meest waardevolle of kwetsbare boshabitats dragen bij voorkeur een natuur- of een wetenschappelijke functie. Andere bossen kunnen naast de ecologische basisfunctie ook een belangrijke sociale of recreatieve, educatieve, economische of schermfunctie vervullen. In boszones met een productiegericht karakter wordt gestreefd naar het verhogen van de multifunctionaliteit, met een belangrijk accent op het verhogen van de ecologische waarde. In gebieden waar de kwetsbaarheid van het grondwater groot is (zoals in infiltratiegebieden) kan gestreefd worden naar loofbosontwikkeling. Bosuitbreiding moet ook bijdragen tot de versterking van de landschappelijke kwaliteit van een gebied. Recreatie wordt zo ingepast dat de verstoring binnen de draagkracht van het gebied blijft. Bepaalde domeinen kunnen daarbij specifiek ingericht worden als recreatieve kern. Waar deze al bestaat dient deze eventueel beter ingepast of gestructureerd te worden.

1.6. Bos-, park- en groenstructuren ter ondersteuning van de stedelijkheid

Vertrekkend van bestaande groenkernen en waterloopgebonden entiteiten wordt gestreefd naar het realiseren van bos- en groenstructuren in de nabijheid van het stedelijk gebied en bewoningskernen. Waar mogelijk worden deze uitgebouwd tot open ruimte vingers die tot in de stad doordringen. Zij verhogen in hoge mate de aantrekkelijkheid van het stedelijke milieu. Nieuwe locaties voor recreatieve bossen, speelbossen of groengebieden worden in hoofdzaak gezocht op het grensvlak van stedelijkheid en open ruimte. Bij verdere uitbouw en nieuwe realisaties moet rekening gehouden worden met de kenmerken van het fysisch systeem en de potenties voor natuurontwikkeling. Ook nieuwe bossen, zoals visuele buffers, moeten bijdragen tot een verhoging van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van een gebied.

1.7. Behoud en versterken van bestaande (kasteel)parken

De meeste parken zijn geënt op de hydrografische structuur of de bosstructuur. Andere kasteelparken zijn verankerd aan dorpen, grote verbindingsassen of voormalige ontginningsstructuren. De parken versterken de natuurlijke structuur, maar maken ook deel uit van de landschappelijke en de toeristisch-recreatieve structuur. Enkele parken hebben op mesoschaal een schermfunctie. Sommige domeinen hebben actueel een openbare en/of toegankelijke functie. Velen hebben de potentie om in die zin te ontwikkelen. Dit kan, zowel voor de cultuurhistorische en landschappelijke functie als voor de ecologische functie die ze vervullen, positief zijn maar ook bedreigend. Het behoud en beheer van deze domeinen als volwaardige entiteit is noodzakelijk opdat hun landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarde bewaard zouden blijven.

1.8. Laaggelegen graslandcomplexen ecologisch opwaarderen

Laaggelegen vochtige tot natte graslanden, zowel in aaneengesloten complexen (polders) als in mozaïekformaties (veldzone) worden ecologisch opgewaardeerd met een gedifferentieerde uitwerking op gebiedsniveau. Deze differentiatie gebeurt ondermeer op basis van de huidige natuurwaarden en natuurpotenties, het huidige grondgebruik en het gevoerde (water)beheer. Op basis hiervan wordt het accent in een aantal gebieden gelegd op de natuurfunctie over het volledige oppervlak van het gebied, met het ontwikkelen van moeraszones of van vochtige tot natte halfnatuurlijke vegetaties, met overgangen naar de drogere graslanden in de hoger gelegen randen.

Wanneer gestreefd wordt naar duurzaam landbouwgebruik is agrarisch natuurbeheer wenselijk, met ondermeer het herstel en het behoud van het extensief graslandgebruik.

1.9. Handhaven van ecologische gradiënten in polder-zandstreekovergang

Er wordt gestreefd naar een ruimtelijk kader waarbij de uitzonderlijke abiotische gradiënten (zoet-brak, zuur-kalkrijk, hoog-laag, voedselarm-voedselrijk) en ecologische processen op de overgang zand-klei (met lokale veengronden) worden versterkt en opnieuw tot uiting worden gebracht in de vegetatie en levensgemeenschappen. De nog resterende gave overgangen moeten maximaal open en gevrijwaard blijven. Het behoud van het open graslandgebruik staat daarbij voorop.

1.10. De dekzandruggen en aansluitende laagten als drager van natuurwaarden

De kwetsbare en zeldzame vegetaties op deze transversale ruggen worden behouden en - waar mogelijk - versterkt. De actueel versnipperde natuur op deze ruggen wordt uitgebouwd tot een meer aaneengesloten netwerk van natuurgebieden. Er wordt gestreefd naar een mozaïek van open milieu's met schrale pioniersvegetatie afgewisseld met open stuivend zand, heide, onkruidakkertjes, struwelen en bos. In de voor de natuur belangrijke infiltratiegebieden kunnen maatregelen worden genomen inzake kwaliteit en fluxen van het elders uittredende kwel- en stuwwater. Ook de gradiëntssituaties naar de omliggende dekzandpannen, beekdalen en depressies worden - waar mogelijk - hydrologisch en ecologisch versterkt, omwille van de bijzondere kansen en rijkdom van dergelijke overgangen naar nattere milieus.

1.11. Behoud en ecologische opwaardering van typische landschapsecologische structuren en processen in het krekengebied

Het krekensysteem van de Zeeuws-Vlaamse polders vormt een ecologisch zeer waardevol en structuurbepalend milieu dat gebufferd dient te worden tegen negatieve randinvloeden. Het behoud en herstel van de krekensystemen en geassocieerde levensgemeenschappen en de onderlinge connectiviteit van het systeem staat hierbij voorop. Het waterbeheer wordt afgesteld op de ecologische doelstellingen voor de laaggelegen vochtige graslanden en krekensystemen. De waardevolle (vaak kalkrijke) dijkvegetaties en dijklichamen worden behouden en hersteld.

1.12. Valoriseren van lijnvormige en vlakvormige landschapselementen als ecologische verbindingen of als stapsteen

De veldzones worden gekenmerkt door het talrijk voorkomen van dreven, oude spoorwegbeddingen met heischrale bermen, verspreide graslanden met poelen en bomenrijen en beboste eenheden in een karakteristiek mozaïeklandschap. De polders worden gekenmerkt door het voorkomen van sloten met rietkragen, bomenrijen, poelen, dijken, kreekrestanten en geïsoleerde soortenrijke graslanden. Het gehele gebied wordt doorsneden door enkele kanalen. Deze corridors en stapstenen zijn van belang voor de migratie van flora en fauna tussen natuurgebieden en dienen behouden, verbonden en versterkt te worden (ontsnippering).

In gebieden waar de landbouwfunctie dominant aanwezig is, wordt minimaal een stand-still principe toegepast ten opzichte van de aanwezige ecologische waarden.

1.13. Waarborgen van de biologische diversiteit door ruimte en kwaliteit te bieden aan habitats en leefgebieden van internationale en Vlaamse aandachtsoorten van het natuurbeleid

Op Vlaams niveau worden de Rode Lijsten als leidraad genomen voor de instandhouding van bedreigde en zeldzame wilde soorten en hun habitats. Op Europees niveau moeten de natuurlijke biotopen en wilde fauna en flora van ‘communautair belang’ prioritair in stand gehouden of hersteld worden. In het buitengebied ‘Veldgebied Brugge-Meetjesland’ zijn diverse Europese Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten en hun leefgebieden aanwezig, die in stand gehouden moeten worden en komen talrijke Rode Lijst soorten voor.

1.14. Het structuurrijke landschap als drager van natuurgerichte recreatie

De ontwikkeling van een structuurrijker landschap door de toename van het areaal bos, natuur en kleine landschapselementen kan voor een groter recreatief aanbod en toeristische aantrekkingskracht zorgen. Dit biedt mogelijkheden om de druk op de meest waardevolle en kwetsbare kerngebieden te spreiden. Daartoe zijn lokaal sturende maatregelen nodig (zoals de uitbouw van stadsrandbossen en stadsparken, speelbossen, ligweiden, natuur in de stad, fiets- en wandelpaden, natuureducatieve voorzieningen etc...) die de recreatie in goede banen leiden. Enkel door een actief beleid om de ecologische draagkracht en de identiteit van bestaande parken te versterken, kan ook hun recreatieve functie duurzaam vervuld worden. De groene, recreatieve omgeving moet via groene corridors en ecologische infrastructuur vlot toegankelijk zijn vanuit de bewoningskernen.

1.15. Het duurzaam waarborgen van een goed gebufferde natuurlijke structuur

Om de gebieden van de natuurlijke structuur optimaal te vrijwaren van functieverdringende invloeden en te bufferen tegen ondermeer druk, verstoring en vervuiling, dienen de aangrenzende agrarische structuur, de nederzettingsstructuur en de infrastructuur te voldoen aan een aantal - voor de natuur belangrijke - randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden hebben betrekking op bodem, grond- en oppervlakte water, lucht en geluid en dienen externe negatieve invloeden op de bos- en natuurgebieden tot een minimum te beperken. Daar waar wenselijk en opportuun zal een uitdoofbeleid ten aanzien van andere sectoren gevoerd worden, ten einde de natuurlijke structuur duurzaam te bufferen en te versterken.

2. Ruimtelijke concepten

2.1. Uitbouw van natuurwaarden in de beekvalleien

- Het herstel van vochtige tot natte, halfnatuurlijke hooilanden en graasweiden, met overgangen tot de drogere valleiflanken is de doelstelling. Lokaal kan gestreefd worden naar een ongeperceleerd halfopen valleilandschap met een mozaïek aan grasland, moeras, rietland, laagveenrelicten en de spontane ontwikkeling van diverse bostypes langs een vrij meanderende beek. De aandacht gaat naar het herstel van een goede waterkwaliteit, een natuurlijke waterhuishouding (met ondermeer het herstel van de fluxen van het kwel- en stuwwater), het herstel van de beekmorfologie en -dynamiek en het verhogen van het kombergend vermogen (natuurlijke overstroombaarheid).
- Mogelijke actiegebieden (niet limitatieve lijst):
 - De vallei van de Bergbeek
 - De vallei van de Rivierbeek
 - De vallei van de Zuidleie
 - De vallei van de Waardammebeek
 - De vallei van de Hertsbergebeek
 - De vallei van de Blauwhuisbeek
 - De vallei van de Bornebeek
 - De vallei van de Wantebeek
 - De Vallei van de Leie

2.2. Behoud, versterking en verbinding van historische bos-, heide en parkstructuren

- Uitgaande van de bestaande (historische) boskernen is bosuitbreiding wenselijk.
- Multifunctioneel bosbeheer is mogelijk
- Lokale ontwikkeling van een ongeperceleerd halfopen landschap is mogelijk, met een grofmazige mozaïek van diverse natuurlijke bostypen, mantelzoomvegetaties, struwelen en ruigtes, natte en droge heidevegetaties, stuivend zand, schrale pioniersvegetaties, soortenrijke schraalgraslanden met kleine landschapselementen, vennen en mesotrofe veldvijvers.
- bosuitbreiding is ecologisch verantwoord en gaat niet ten koste van andere natuurwaarden.
- Mogelijke actiegebieden:
 - De bossen van Koekelare
 - Zandrug van Gistel
 - Het Groenhovedomein
 - Het Pleyzierbos
 - Het Maredomein – Kasteelpark D’Aertrycke
 - Het Veldbos
 - Het Kasteelpark Caloen
 - Hoogveld
 - Het Merkenveld
 - Doeveren-Kasteel Woesten
 - Het park van Loppem

- Kallekensveld
- Het Koningsbos (Oedelem)
- Het Maleveld (kasteel van Male, abdij Sint-Trudo, Malebos)
- Het Ryckeveld
- Domeinbos Vloethemveld, De Os en de Ezel, Vijverbossen
- Omgeving Sint-Andriesveld - Abdijbossen Zevenkerke
- Tillegem – Tudor – Beisbroeck – Kraaiennest-Schaapsklauw
- Poelkemveld
- De Warande – Nieuwenhove
- Omgeving Bulskampveld – Lindeveld
- Omgeving Kampveld
- Zorgvliet – Munkebossen
- Donk - Sint-Jans-bossen
- Kliplo-Zouter
- Het Kasteel van Lanier
- Schuurlo-Vaanders
- Blekkersbos-Stratem
- Hoogveld-Egypteveld
- Hooggoed
- Keigat - Steenberg
- Lembeekse bossen
- Appensvoorde
- Turnemeersen
- Gavers
- Spildoorn
- Paddepoel
- Golf Latem

2.3. Een aantal grotere complexen van ecologisch zeer waardevol bos en heide maximaal beschermen, in stand houden en verder ontwikkelen, omwille van de hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis

- De ontwikkeling van een ongeperceleerd halfopen landschap is wenselijk, met een grofmazige mozaïek van diverse natuurlijke bostypen, mantelzoomvegetaties, struwelen en ruigtes, natte en droge heidevegetaties, stuivend zand, schrale pioniersvegetaties, soortenrijke (schraal)graslanden met kleine landschapselementen, vennen en mesotrofe veldvijvers
- Speciale aandacht gaat naar de bron- en kwelgebieden met ondermeer zeldzame bronbos- en natte heidevegetaties en naar het herstel en behoud van natuurlijk meanderende beeklopen.
- Mogelijke actiegebieden:
 - Het Merkenveld- Doeveren
 - De Schobbejakshoogte
 - Het munitiedepot Vloethemveld van Zedelgem
 - Het Sint-Andriesveld (Duivelsput/Ter Heide, Vuile Moere)
 - Tillegem
 - De Warande met Warandepuiten
 - Het Bulskampveld

- Het Kampveld
- Vagevuurbossen - Gulke Putten
- Vorte bossen – Bruaanbossen - Schoonberg
- Wijnendalebos – Konijnenbos - Poelkerveld
- Maldegemveld - Drongengoedcomplex
- Het Leen - Bellebargiebos (of Kwadebossen)
- De Kraenepoel – Markettebossen
- Vinderhoutse Bossen

2.4. Behoud en versterken van de ecologisch waardevolle aaneengesloten graslanden in het open agrarische landschap

- Binnen het grondgebonden landbouwgebied worden waardevolle complexen van graslanden en natuurelementen in stand gehouden en versterkt.
- Beheersovereenkomsten behoren tot de mogelijkheden voor afstemming tussen landbouw- en natuurwaarden (weidevogels en vegetaties).
- Recreatieve voorzieningen vanuit de agglomeraties worden zo ingepast dat de verstoring tov weidevogels minimaal is.
- Mogelijke actiegebieden op de overgang kustpolders- zandstreek
 - De Bourgognepolder
 - De Kwetshage oostelijk deel
 - De Ettelgemse Gemene Weiden als buffer rond een zeer waardevolle kern
 - Het Paddegat oostelijk deel
- Mogelijke actiegebieden in de zandstreek
 - De Wulgenbroeken
 - De Gemene weidebeekgraslanden
 - De Doolhof

2.5. Een aantal aaneengesloten complexen van ecologisch zeer waardevolle graslanden maximaal beschermen en in stand houden, omwille van hun hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis

- Behoud van het open karakter waarbij het graslandgebruik en het (micro)reliëf maximaal gevrijwaard worden.
- Versterken van de natuurwaarden door de ontwikkeling van halfnatuurlijke vegetaties of spontane (laagveen)moerasontwikkeling. Het waterbeheer in functie van de natuur is daarbij een randvoorwaarde, waarbij hogere grondwaterstanden en waterpeilen noodzakelijk zijn, om de (al dan niet met kwelwater geassocieerde) vegetaties weer volledig tot ontwikkeling te laten komen.
- De aanwezige lokale stapsteenbosjes worden ecologisch opgewaardeerd.
- Recreatieve voorzieningen vanuit de agglomeraties worden zo ingepast dat de verstoring tov weide- en moerasvogels minimaal is.
- Mogelijke actiegebieden op de overgang kustpolders- zandstreek
 - Een zeer waardevolle kern van de Ettelgemse Gemene Weiden
 - Het Paddegat westelijk deel
 - De Kwetshage westelijk deel

- Mogelijke actiegebieden in de zandstreek
 - De Assebroekse Meersen
 - De Bourgoyen-Ossemeersen

2.6. Ecologische gradiënten op de overgang kustpolders-zandstreek vrijwaren

- De resterende gave overgangen tussen de lager gelegen, voedselrijke, kalkrijke polders met brak grondwater en de hoger gelegen zandstreek met voedselarme en zure pleistocene gronden met zoet grondwater, met lokale venige gronden bieden een rijke ecologische gradiëntsituatie die maximaal versterkt moet worden.
- Mogelijke actiegebieden:
 - De Ettelgemse Gemene Weiden
 - Het Paddegat
 - De Kwetshage
 - De Bourgognepolder

2.7. Behoud en versterken van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, soortenrijk grasland en bosontwikkeling

- Behoud van een kleinschalig, halfopen landschap met een afwisseling van graslanden met kleine landschapselementen, lokale moeraszones en bos, met - waar mogelijk - een ecologische opwaardering van de natuurwaarden aanwezig in de moeras-, grasland, heide- en bossfeer.
- Zowel agrarisch natuurbeheer, bosuitbreiding als de ontwikkeling van multifunctioneel bos komen in aanmerking, met gedifferentieerd herstel van de voormalige veldgebieden (lokale natuurgebieden).
- Mogelijke actiegebieden:
 - Ruidenberg en de Drybeek (Wijnendale)
 - Valleiranden van de Bergbeek en Meersbeek
 - Beverhoutsveld
 - Het Sint-Pietersveld
 - De vallei van de Leugaartsbeek en de Poversbeek
 - Munkebossen (Hertsbergebeekvallei) en omgeving
 - valleirestanten van de Zuidleie
 - Overgang Burkel – Drongengoedcomplex
 - Overgang Het Leen - Kwadebossen
 - De vallei van de Oude Kale
 - De vallei van de Merebeek
 - De vallei van het Vaardeke
 - Appensvoorde
 - Woestijnegoed
 - Poekebeek
 - Rotsdambeek
 - Valleiranden van Leie

2.8. Behoud en herstel van kreken, graslanden en dijken in het Meetjeslands Krekengebied

- Aandacht voor lineaire, punt- en vlakvormige landschapselementen, in het bijzonder voor het hydrografische netwerk (een goede waterkwaliteit, natuurvriendelijke oevers, een ruime buffering van kreken en watergangen, een ecologisch waterpeilbeheer)
- Ontsnippering van dit krekcomplex is wenselijk. Behoud van stapstenen door het handhaven, herstellen en uitbreiden van kleine landschapselementen, overhoeken e.d.
- Natuurgericht beheer van alle dijken en wegbermen.
- Mogelijke actiegebieden:
 - Blokkreek
 - Roeselarekreek
 - Molenkreek
 - Oostpolderkreek
 - Boerenkreek
 - Grote Geul
 - Rode Geul
 - Papenkreek
 - Haantjesgatpolder
 - Roste Muis
 - Geuzenput
 - Zouteput
 - Vrouwkeshoekkreek
 - Hollandersgatpolder
 - Oostpolderkreek
 - Bentillekreek
 - Spletkreek
 - Hollands Gat
 - Jeronimuspolder
 - Graaf-Jansdijk
 - Roeselaredijk
 - brandkreekdijk,
 - oostpolderdijk,
 - krabbedijk,
 - landsdijk,
 - langedijk,
 - noorddijk,
 - vrije dijk,
 - nicassiusdijk,
 - doornendijk,
 - hollekesdijk,
 - scheurhoekdijk,
 - mariapolderdijk
 - ...

2.9. Behoud en versterken van randstedelijk groengebied

- Voorzien in voldoende groene ruimte per inwoner
- Randstedelijke groengebieden worden uitgebouwd als recreatieve groenpolen met een meerwaarde voor natuur.
- Speelbossen of stadsbossen kunnen de druk op ecologisch kwetsbare bos- en natuurgebieden verlichten.
- Versterken van de connectiviteit tussen de groenstructuren in het stedelijk gebied en het buitengebied via de ecologische en recreatieve functies.
- Goede recreatieve ontsluiting is wenselijk.
- Versterken van de identiteit en onthaalfunctie van de kleinschalige groene toeristische trekpleisters
- Mogelijke actiegebieden:
 - Brugge (groene gordel): Tillegem-Beisbroek, Lappersfortbos, Chartreuzengebied (Magdalenagoed-Smisjesbos), Ryckeveld e-Male, Fort van Beieren, Sint-Pietersplas, Blauwe Toren en Waggelwater.
 - Torhout: Stadsbos aansluitend bij het Groenhovedomein.
 - Waardamme: speelbos

- Gistel: Schermbos
- Eeklo: Stadsrandbos Het Leen
- Aalter: versterking van de visuele buffer voor de Gavers en Markettebossen
- Gent: het Parkbos.

2.10. Behoud en versterken van bestaande (kasteel)parken

- Behoud van functioneel volwaardige domeinen met hun park, bos en/of kleinschalig agrarisch grondgebruik.
- Versterken van hun landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde.
- Versterken van de connectiviteit tussen de groenstructuren in het stedelijk gebied en het buitengebied via de ecologische en recreatieve functies.
- Versterken van de ecologische buffer en/of verbindingfunctie van solitair gelegen parken, vanuit hun specifieke identiteit
- Mogelijke actiegebieden:
 - De formele parkgedeelten van de op het gewestplan aangeduide parkgebieden

2.11. De opwaardering van de natuurfunctie van open waters

- Ecologische opwaardering van grote open waters tot broed-, rust- en foerageergebied van watervogels, met ontwikkeling van verschillende vegetatietypes op de gradiënt van open water naar hoger gelegen gronden.
- Mogelijke actiegebieden
 - Roksempuut

2.12. Behoud van open ruimte corridors

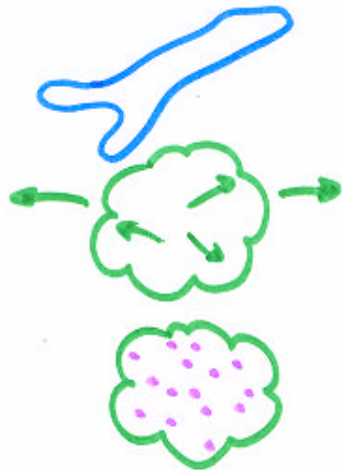
- Het behoud van het onbebouwd karakter van corridors tussen belangrijke natuur- en boskernen is wenselijk.
- Mogelijke actiegebieden:
 - Schaapsklauw-Kraaiennest (corridor van Kwetshage/Waggelwater naar Tillegem-Beisbroeck),
 - Het Chartreuzengebied - Wilgenbroeken-Schoonhove (corridor tussen het voormalige Sint-Andriesveld en het Brugse Meersengebied.
 - Corridor Bourgognepolder - Sint-Andriesveld.
 - Corridor Bergbeekvallei – Kallekensveld
 - Corridor Doeveren – Rivierbeekvallei
 - Corridor Drongengoed-Burkel
 - Corridor Drongengoed-Keigat
 - Meetjesland krekengebied
 - Corridor Steenberg-Leen
 - Corridor Leen-Bellebargiebos
 - ...

2.13. Het duurzaam waarborgen van een goed gebufferde natuurlijke structuur

- Om de gebieden van de natuurlijke structuur optimaal te vrijwaren van functieverdringingsprocessen (door ondermeer antropogene druk, verstoring en vervuiling) dienen de omliggende en eventueel nog uit te bouwen woonparken, woon(uitbreidings)gebieden, recreatieve gebieden, vergunde weekendhuisjes, verkavelingen e.d., te voldoen aan een aantal - voor de natuur belangrijke - randvoorwaarden. Om de ruimtelijke kwaliteit van de natuurlijke structuur te waarborgen dienen deze randvoorwaarden (zoals afdoende waterzuivering, behoud van het natuurlijke watersysteem, zorgplicht voor ecotopen bij kavelforming, het tegengaan van de vertuining van natuurgebieden, de inpasbaarheid van wooninfrastructuur in landschap en ecosysteem, ...) vertaald te worden in stedenbouwkundige voorschriften. Daar waar wenselijk en opportuun dient een uitdoofbeleid gevoerd te worden ten einde de natuurlijke structuur duurzaam te bufferen en te versterken.
- Mogelijke actiegebieden (niet limitatief) :
 - De grootste concentraties van woongebieden, woonparken, campings, etc... die een knelpunt en hypotheek vormen op de uitbouw van een hoogkwalitatieve natuurlijke structuur bevinden zich in de groene gordel rond Brugge: Schaapsklauw – Kraaiennest; Beisbroeck – Tillegem; Vloethemveld (Snellegem); Engeldale te Assebroek tov de Doolfhof en Rijkevelde; Sint-Amandus Beernem, etc...
 - Groenhove te Torhout
 - Woonpark Kruiskalseide te Oostkamp
 - Rijksopvoedingsgesticht en gehuchten aan Sint-Pietersveld
 - Hertsberge tov Blauwhuisbeekvallei en Bulskampveld
 - De gemeente Kruiskerke
 - Woonpark Breugel te Wingene Munkebossen
 - Verblijfsrecreatiegebied Ursel...

3. Structuurschets

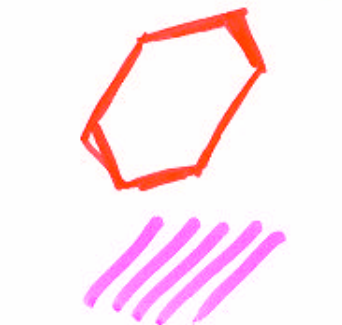
Legende structuurschets

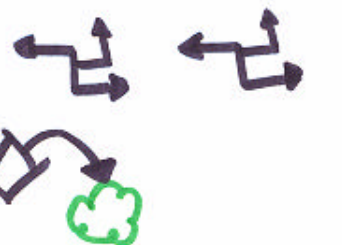
Uitbouw van natuurwaarden in de beekvalleien

Behoud, versterking en verbinding van historische bos-, heide en parkstructuren

Een aantal grotere complexen van ecologisch zeer waardevol bos en heide maximaal beschermen, in stand houden en verder ontwikkelen, omwille van de hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis.

Behoud en versterken van de ecologisch waardevolle aaneengesloten graslanden in het open agrarische landschap.

Een aantal aaneengesloten complexen van ecologisch zeer waardevolle graslanden maximaal beschermen en in stand houden, omwille van hun hoge natuurwaarden, bedreiging en internationale betekenis

Ecologische processen op de overgang kustpolders-zandstreek vrijwaren

Behoud en versterken van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, soortenrijk grasland en bosontwikkeling

Behoud en herstel van kreken, graslanden en dijken in het Meetjesland Kreeengebied

Uitbouw randstedelijk groengebied

De opwaardering van de natuurfunctie van open waters

Behoud van open ruimte corridors

Skizze: 1/15/00

